

Ulos umpikujasta – Kuinka pelastaa EU:n finanssipoliittiset säännöt?

Tero Kuusi ja Päivi Puonti, ETLA

VTV:n EU-sääntöseminaari, 6.10.2021

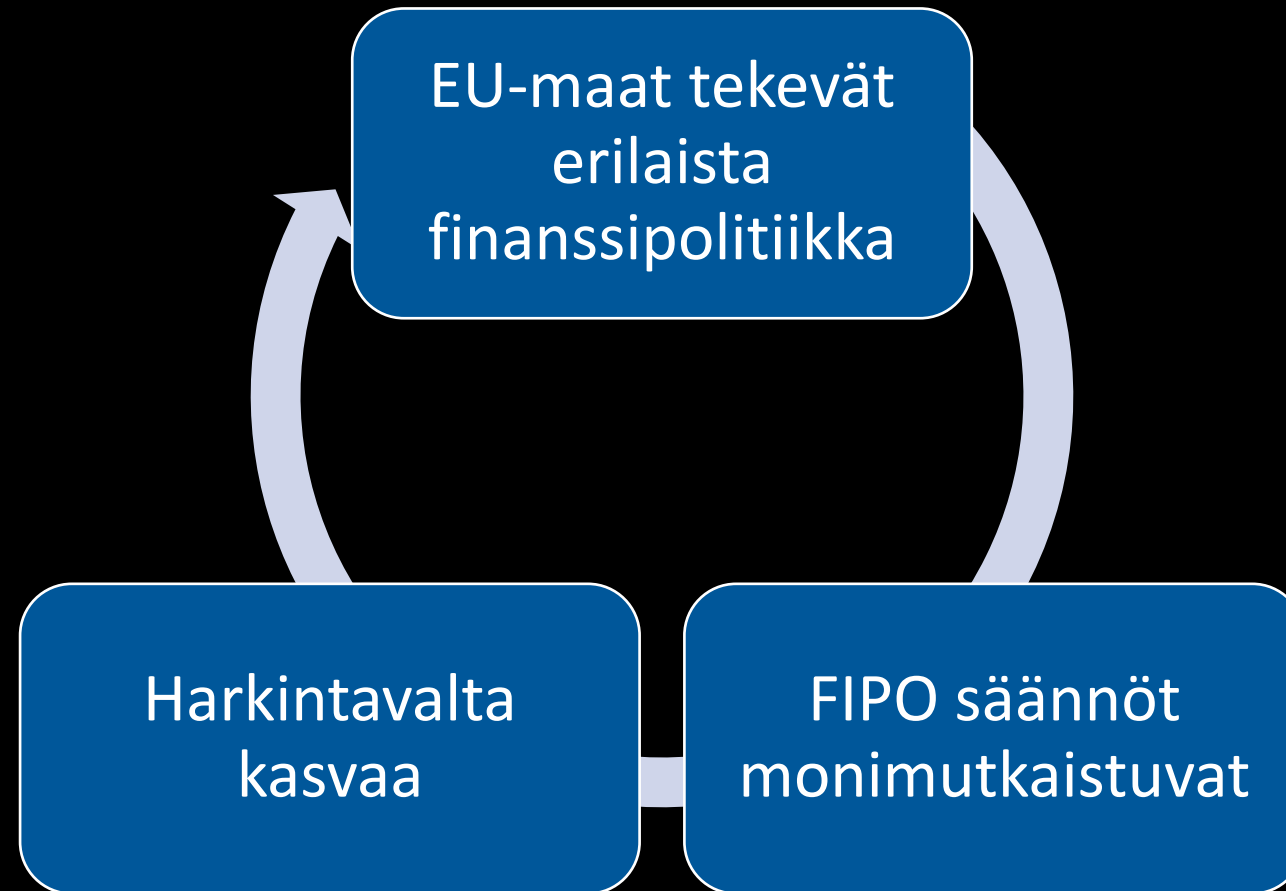
“It is an illusion to think that EU fiscal rules can be simple. But it is also an illusion to think that they can ever be complex enough to accommodate most relevant contingencies.”

Blanchard ym. (2021)

Keep it simple, not stupid!

Sääntöjen oltava **riittävän yksinkertaisia**,
jotta niitä käytetään **riittävän tehokkaasti**,
jotta syntyy **yhteisvastuuta riittävän harvoin**.

Monimutkaiset (ja vesittyneet) nykysäännöt

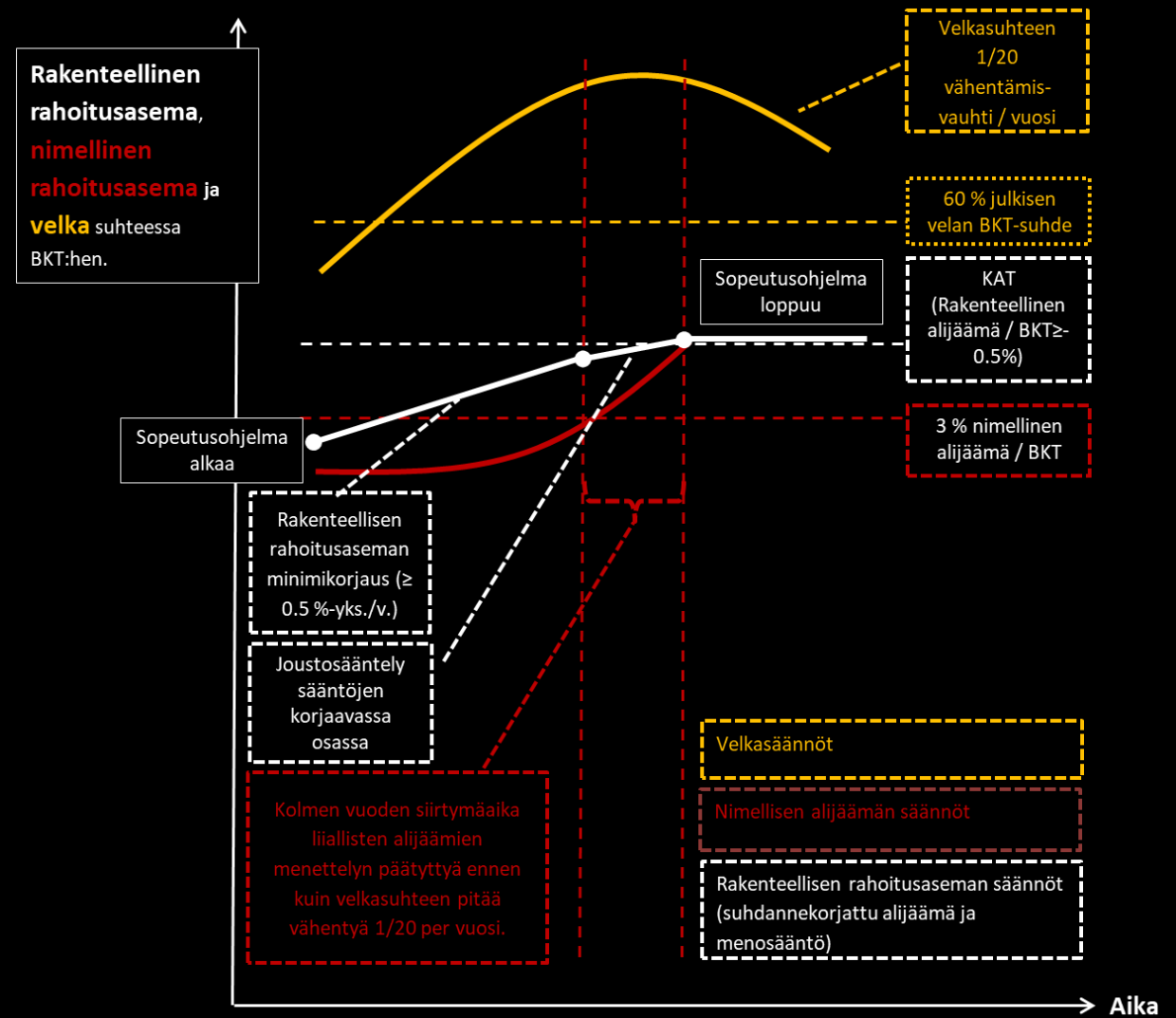

Lopputullos on liian mutkikas

Julkisen talouden sopeutusta mitataan monilla, päällekkäisillä mittareilla

Paljonko on tarpeeksi?

Esimerkki. Eri julkisen talouden mittarit ja niihin liittyvät säännöt sopeutusohjelmassa.

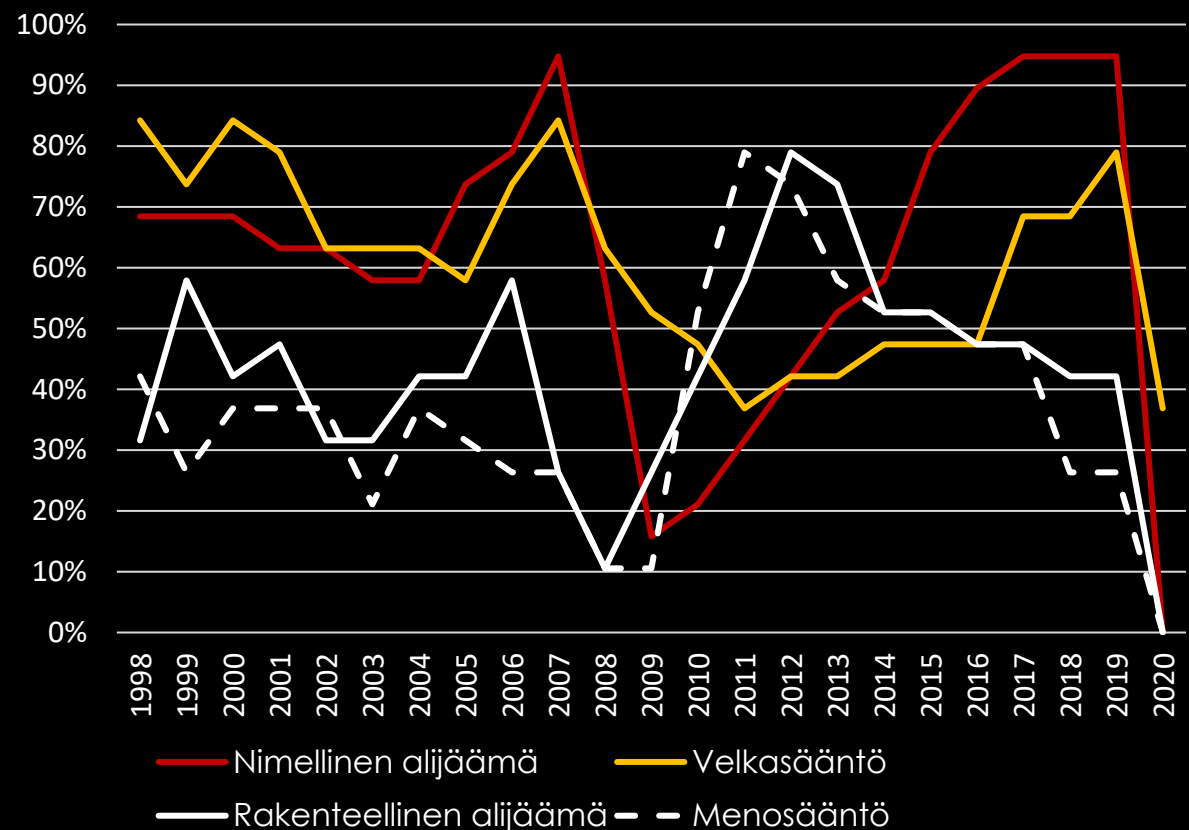

Menosääntöä olisi pitänyt noudattaa

Jälkiviisaasti sekä rakenteellinen alijäämä että menosääntö olisivat ohjanneet kiristykseen vastasyklisesti (ks. kuva).

Mutta päätöksenteon hetkillä rakenteellinen rahoitusasema on epävarmempi ja vaikeasti kommunikoituva mittari

Kuvio. Säännön läpäisseet euromaat eri ajankohtina

Lähde: Larch ja Santacroce (2020), Kuusi ja Puonti (tulossa). Arviot jälkikäteen tiedon valossa

Menosääntö

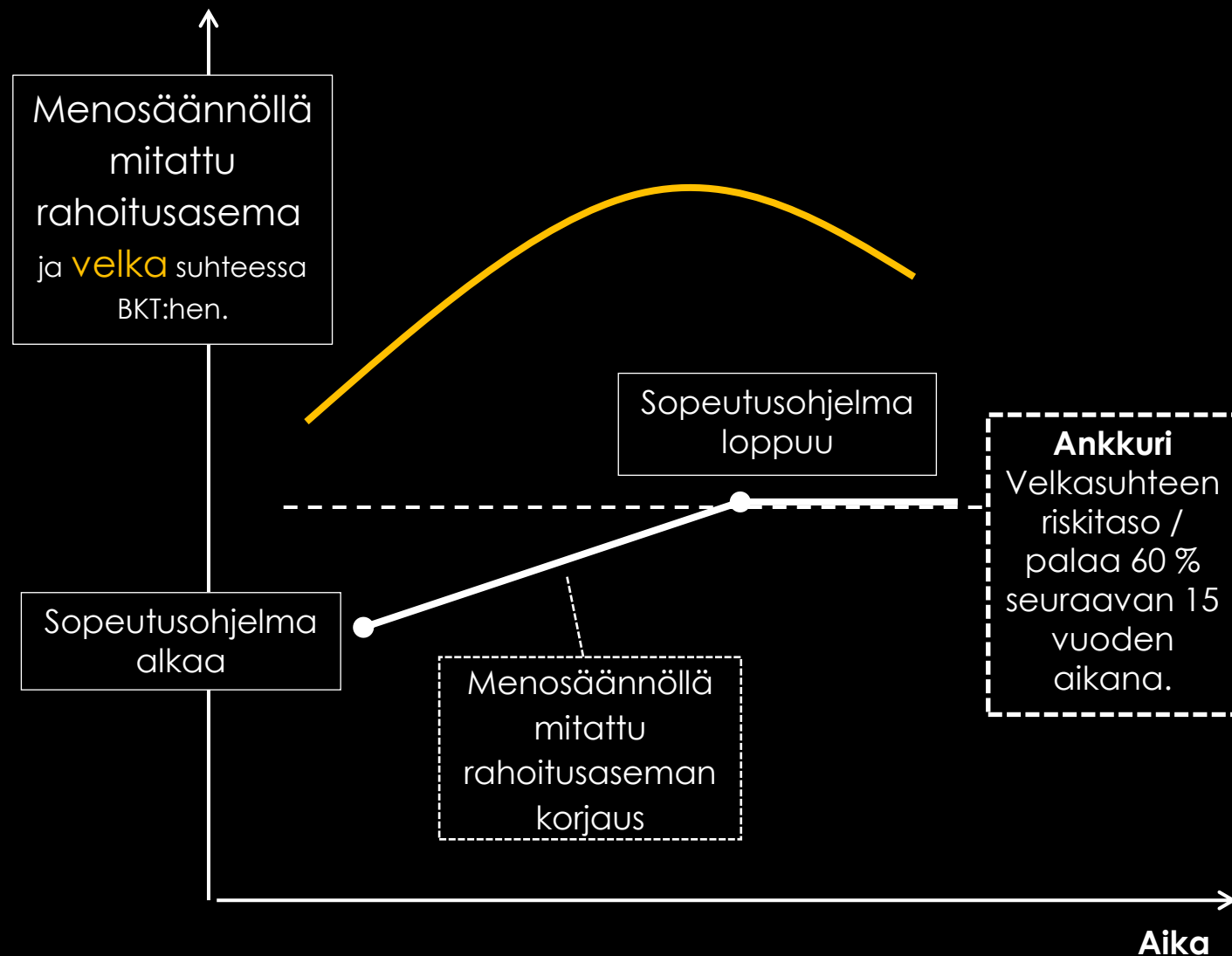
- Vähemmän painoa tuotantokuilulle suhdannekorjauksessa
- Muun muassa tietyt investointimenot voidaan jättää mittarin ulkopuolelle
- Menojen lisääminen korvattava lisätuloilla
- Menosääntö vaatii tuekseen pitkän aikavälin velkatavoitteen

Ehdotus: Velkakestävyysankkuri ja sitä tukeva menosääntö

Kolme tilaa:

- **Kriisi:** menosääntö ei käytössä.
- **Sopeutus:** Paluu pitkän aikavälin velkakestävyysankkuriin
- **Normaali:** Pysytään velkakestävyysankkurissa

Vastaava rakenne jo olennaisilta osin nykyisissä säännöissä.

Vapaudesta ja vastuusta

- Tulkinta ja valvonta kansalliseksi, riippumattomille viranomaisille
- Markkinakuri tulee palauttaa, mutta sen varaan finanssipolitiikan kurinalaisuutta ei voi laskea
- Yhteisvastuu kriiseissä sidottava poliittisesti ja lainsäädännöllisesti sääntöjen noudattamiseen